

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zápis z jednání Pracovní skupiny Základní školní vzdělání „MAP ORP Kraslice“ konané dne 31.10.2016 ve 13,30 h v ZŠ Kraslice, Opletalova.

Dne 31.10.2016 se sešli v ZŠ Kraslice, Opletalova na svém 1. setkání členové Pracovní skupiny Základní školní vzdělávání „MAP ORP Kraslice“ (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000045).

Přítomní členové pracovní skupiny: Mgr. Jana Klvačová – ZŠ Kraslice, Opletalova, Mgr. Iva Sokolová – ZŠ Kraslice, Opletalova, Mgr. Renata Valenová – ZŠ Kraslice, Opletalova, Mgr. Ivana Pečenková – ZŠ a MŠ Oloví, Mgr. Věra Habartová – SŠ, ZŠ a MŠ Kraslice, Ing. Denisa Dubšová – rodič, Martin Dobeš – Agentura pro sociální začleňování, Hana Franzl – Agentura pro sociální začleňování, Mgr. Zuzana Odvody – MAS Sokolovsko, Mgr. Hana Bašková – MAS Sokolovsko.

Program pracovní skupiny:

- 1) důležité informace o projektu
- 2) brainwriting – s jakými problémy se potýká základní školství na Kraslicku
- 3) diskuze nad problémy základního školního vzdělávání na Kraslicku
- 4) náměty na šablony, projekty spolupráce
- 5) ostatní klíčové kompetence
- 6) kompetence k podnikavosti a iniciativě

1) Mgr. Zuzana Odvody, hlavní manažerka projektu, přivítala přítomné a ve stručnosti shrnula důležité body o projektu – zmínila proběhlé akce a schválení Strategického rámce. Informovala přítomné členy pracovní skupiny o plánovaných aktivitách projektu – **panelová diskuze na téma společné vzdělávání**, která se uskuteční 8. a 22.11.2016 na Statku Bernard,

dále zmínila **seminář Kritické myšlení**, který proběhne 28.11.,29.11.,30.11. a 1.12.2016 na Statku Bernard a další chystané semináře v příštím roce. Mgr. Odvody také seznámila přítomné s cílem pracovní skupiny.

2) Po úvodních slovech hlavní manažerky projektu proběhl brainwriting na téma „S jakými hlavními problémy se potýká základní školství“? Přítomní byli vyzváni, aby napsali po jednom hlavním problému k následujícím tématům – inkluze/společné vzdělávání, čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, polytechnické vzdělávání, smysluplné trávení volného času. Identifikované problémy byly doplněny do přehledu problémů, který byl tvůrci MAP ORP Kraslice vytvořen předem na základě analýzy statistických dat, strategických dokumentů a předchozích komunitních setkání.

3) Následně proběhla diskuze nad identifikovanými problémy na základních školách. Bylo diskutováno například:

Inkluze/společné vzdělávání:

- bylo by vhodné využívat i asistenty pro nadané, nadaným dětem se během výuky nikdo nevěnuje,
- nadané děti se na školách nediagnostikují, učitelé nedokáží poznat, co je nadané dítě, často se potlačují jednostranné talenty – například výtvarný talent – dítě musí umět i ostatní předměty, které mu třeba nejdou a v tom, co mu jde, není podporováno,
- spolupráce s poradnami – problém, že v posudku bývá spousta obecných informací a minimum konkrétních doporučení, vhodnější by byli odborníci přímo na školách – školy by uvítaly sdílené psychology či speciální pedagogy mezi více škol, z šablon vychází psycholog školám pouze na jeden rok – špatné nastavení šablon,
- na fakultách se neučí práce s dětmi se speciálními potřebami, ani práce s nadanými dětmi – problém na 2. stupni, kde učí již specializovaní pedagogové – na fyziku, chemii apod. – jsou to odborníci na svůj předmět, ale chybí jim zkušenost s prací s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami – řešením by bylo intenzivnější dozdělování, případně mentoring,
- problémem, že na některých školách děti se speciálními potřebami nemají ani svoji kmenovou třídu – jsou v různých třídách a s jinými spolužáky,
- ruší se na středních školách obory E (nižší střední odborné vzdělání), děti s hendikepem se tak hlásí na obory H (střední odborné vzdělání s výučním listem) –

žák s hendikepem má problémy se zvládnutím těchto oborů, pro hendikepované žáky, kteří ukončí školní docházku je čím dál méně práce anebo dostávají práci od ÚP, co nezvládají – pojišťovací poradce, když ani pořádně nepřečtou smlouvu.

Čtenářská gramotnost

- děti nechápou, co čtou – řešením je udělat čítanky tak, aby byly ze života, aby si děti pod tím, co čtou, mohly něco představit,
- na čtenářskou gramotnost je nízká časová dotace, preferuje se gramatika a na čtení není čas – učebnice od Kateřiny Šafránkové – hezké a zaměřené na čtenářskou gramotnost,
- speciální škola se neřídí učebnicemi, vyrábí si je sami – inspirace na sociálních sítích,
- dělat čtenářské dílny v rámci výuky,
- děti neudrží pozornost – je třeba trénovat – po krátkých úsecích neustálá kontrola pozornosti – po 5 minutách, postupně prodlužovat,
- byly by potřeba odborné kurzy pro rodiče pro zvýšení zájmu o knihy,
- podpora vztahu ke knihám – ve třídě mají děti knihovničku, ze které si mohou půjčovat knížky domů,
- nutnost více posilovat spolupráci s knihovnami – více akcí, besedy se spisovateli...

Matematická gramotnost

- podporovat rozvoj matematické gramotnosti jinak než biflováním – například Hejného metoda, 1. stupeň – propojit počítání s pohybem (Hejný) – využít matematiky všude okolo nás - při této metodě pak střet s matematikou na 2. stupni, kterou učí matematici,
- finanční gramotnost – je na ZŠ součástí matematiky.

Spolupráce s neziskovými organizacemi

- došlo tam ke ztrátě důvěry u spolupráce s neziskovými organizacemi, některé nepracují na jejím obnovení – předtím doučování od středoškoláků – nepřišli ani na doučování – špatná pověst,
- rozvoj spíše na poli mimoškolních činností – nízkoprahová centra – naučit děti dodržovat řád a pravidla.

Nezájem o technické obory

- podporovat zájem o technické obory například používáním stavebnic a her v matematice,
- na školách nejsou dílny, kuchyňky nebo chybí materiál – ten kupují ze svého,

- bylo by vhodné na školách obnovit dílny, kuchyňky a vyčlenit na ně časovou dotaci – v menším počtu dětí a dát volbu oběma pohlavím.

Volný čas

- roste zájem pouze o kroužky, které jsou zrovna in – bylo by vhodné, aby si děti zkusily všechno anebo, aby mohly procházet kroužky, pokud neví, co by je bavilo,
- Kraslice mají převis zájemců nad nabídkou kroužků, Oloví má kroužků dostatek, ale nehlásí se zájemci i přesto, že jsou poskytovány za nízkou cenu,
- v Kraslicích funguje spolupráce mezi DDM – ZUŠ - knihovna – školy – neformální vzdělavatelé – Kraslický Šnek, klub Aktiv (Člověk v tísni), hasiči, rybáři,
- v Kraslicích problémem, že děti, které nechodí do žádných kroužků, často tráví čas na počítačích v knihovně, kde mají neomezený přístup.

Regionální identita

- je podporována tím, že děti poznávají okolí, památky, v Oloví si vytvořily děti naučnou stezku na Cibulku,
- u mnoha obyvatel chybí rozvinutý vztah k regionu.

Nedostatek kvalitního vzdělávání v kraji

- v rámci vzdělávání pedagogů je vhodnější školení sboroven,
- efektivnější by byly alespoň dvoudenní kurzy, zážitkové kurzy, nebo doporučené kurzy,
- pokud jsou kurzy mimo Karlovarský kraj, hraje velkou roli, zda jsou placené a jak je zajištěno například ubytování, strava apod.

Sdílení zkušeností

- námět na vytvoření pracovních skupiny v rámci školy – udělat různorodé skupiny – češtináři, fyzikáři – předávat si zkušenosti,
- setkání jako seznámení s aktivitami škol - setkání učitelů, ředitelů, zřizovatele, rodičů.

4) Z proběhlé diskuze vyplynuly tyto náměty na šablony, či projekty spolupráce:

- školení sboroven a jejich sdílení mezi školami,
- setkání učitelů, ředitelů, zřizovatelů a rodičů,
- pracovní skupiny v rámci škol čítající různé skupiny učitelů,
- osvěta o čtenářské gramotnosti a o knihách mezi rodiči,

- rozvinutí spolupráce s neziskovými organizacemi hlavně v oblasti mimoškolních aktivit.

5) Mezi přítomnými členy pracovní skupiny bylo zjišťováno, zda a v jaké míře je třeba se zaměřit na výuku ostatních klíčových kompetencí. Potřeba je ukázána v následující tabulce:

Název kompetence	Nutnost zaměřit se				poznámky
	velmi silně	silně	dostačující současný stav	není nutné	
aktivní užívání cizích jazyků	2	4			Německý jazyk – hranice, pracovní příležitosti, zvýšit možnosti aktivního používání, zahraniční pobyty – chybí finance
sociální a občanské kompetence	6				Sociálně vyloučená lokalita
kompetence v polytechnickém vzdělávání	3	3			Karlovarský kraj – vysoká nezaměstnanost, nízké platy, zvýšit zájem o řemesla,
digitální		3		2	Ne pouze jako zábava – vzdělávání, děti znají, ale neumí aktivně (správně) využívat,

Z výše uvedeného vyplynulo, že většina klíčových kompetencí dětem chybí a je třeba je dále podporovat a rozvíjet. Určitou výjimkou jsou digitální kompetence, které je třeba rozvíjet vhodným způsobem a ne, aby děti uměly využívat pouze sociální sítě, případně hrát hry na PC.

6) Na závěr bylo zjišťováno, zda je v dnešní době nutné rozvíjet kompetence k podnikavosti a iniciativě a zda jsou rozvíjeny či nikoliv. Odpovědi shrnuje následující tabulka:

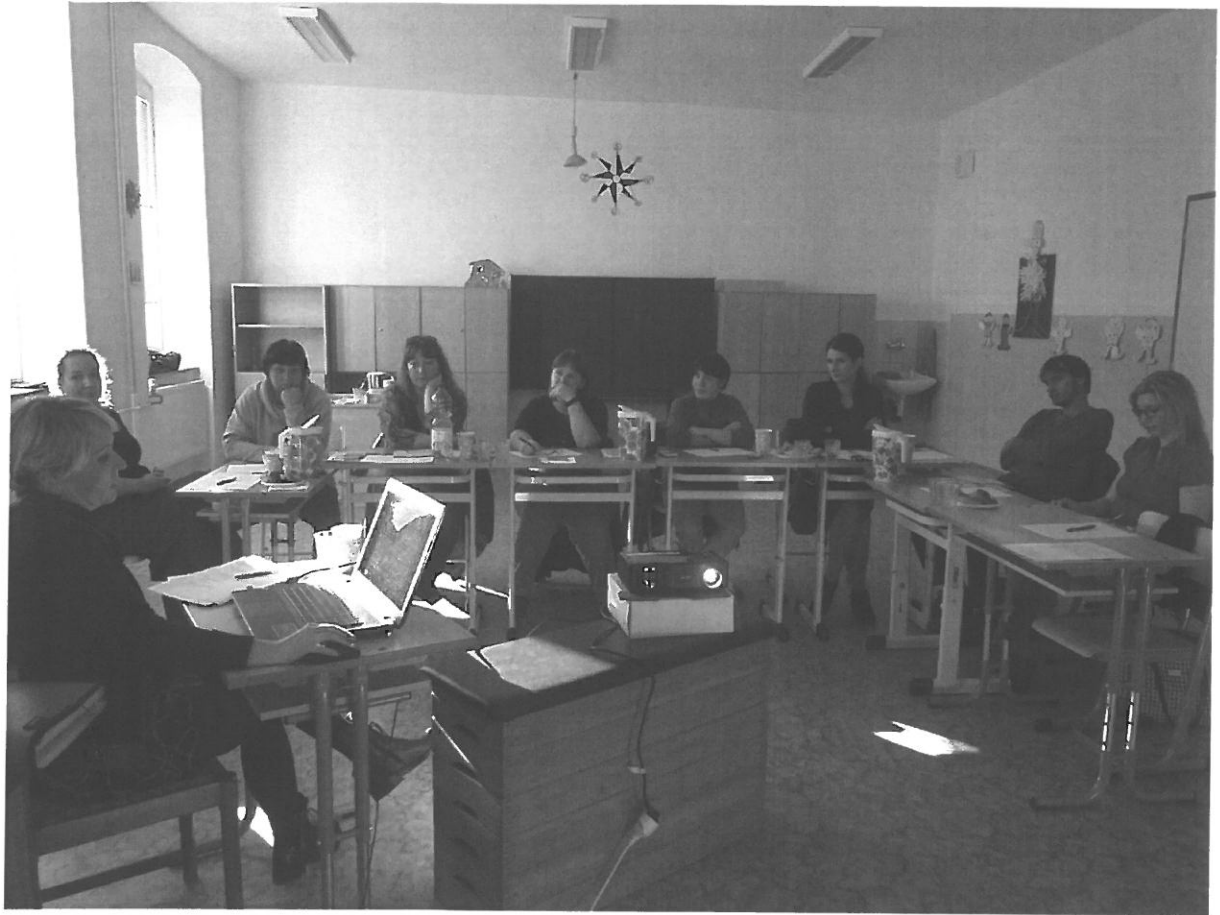
„podnikavé kompetence“	Je nutné rozvíjet?			poznámky	Myslíte, že jsou aktuálně rozvíjeny?			poznámky
	ANO	NE	NEUMÍM POSOUDIT		ANO	NE	NEUMÍM POSOUDIT	
kritické myšlení	6			Nutné změnit uvažování	1	3	1	Zvýšit sebevědomí, stát si za názorem, u dětí s mentální retardací problém, ale ZŠ ANO (rozvíjet),

								rozvíjeny spíše nedostatečně
vidění příležitostí	5				1	3	1	
iniciativa a aktivita	5				3	1		Stále platí sed' a mlč
kreativní myšlení a tvořivost	5				1	1	2	Problém systému, jsou kreativní učitele
strategické řízení	3		1		1	2	1	
týmová práce	5				3		1	Zlepšení situace, jak kde, rozvíjeny spíše nedostatečně
flexibilita	3		1		1	1	2	
vytrvalost a smysl pro zodpovědnost	6				3	1	2	Jakým způsobem pracovat ve výuce? málo
přijímání rizika	3		2	Děti ví, ale bojí se		2	2	negativní hodnocení
finanční gramotnost	5		1		4			Malé zlepšení, otázka kvality výuky,

Všechny z uvedených kompetencí k podnikavosti a iniciativě je nutné u dětí a žáků dále rozvíjet. Například iniciativa a aktivita, týmová práce, vytrvalost a smysl pro zodpovědnost a finanční gramotnost jsou již ve výuce rozvíjeny, na ostatní je třeba se v budoucnu více zaměřit. Často vyvstává problém, že učitelé ani netuší, jak takové kompetence podporovat a dále rozvíjet. Nabízí se otázka doplňujícího vzdělávání učitelů na rozvoj těchto kompetencí.

Dne 7.11.2016

Zapsala: Mgr. Hana Bašková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

„MAP ORP Kraslice“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/00000045

Prezenční listina MAP ORP Kraslice "1. setkání pracovních skupin Základní školní vzdělávání a další vzdělávání dětí a žáků od 6 do 15 let"

Základní škola Kraslice, Opletalova 1121, dne 31. 10. 2016 od 13:30 hodin

Jméno a příjmení	Subjekt	Cílová skupina*	Podpis
IVA SOKOLOVA	ZŠ KRASLICE, OPLETALOVA	PEDAG. PRACOVNÍK	<i>Iva Sokolová</i>
JANA KLVAČOVÁ	ZŠ KRASLICE, OPLETALOVA	PED. PRACOVNÍK	<i>Jana Klvačová</i>
IVANA PRŮČENKOVÁ	ZŠ a MŠ OLOVÍ, p.o.	ředitel ZŠ a MŠ	<i>Průčková</i>
DEKISA DUSČOVÁ	MŠ Kraslice	pediç	<i>Dusčová</i>
VERA HABARTOVÁ	ZŠ a MŠ Kraslice	Pg. pracovník	<i>Habartová</i>
Renata Valenová	ZŠ KRASLICE, OPLETALOVA	Pg. pracovník	<i>Valenová</i>
MARTIN DOBĚŠ	AGÉNTURA PRO SOC. TAČ.	odborný prac.	<i>Martin Doběš</i>
Hana Frazz	— —	koordinátor	<i>Hana Frazz</i>

* Doplnit: ředitel MŠ či ZŠ, pedagogický pracovník MŠ či ZŠ, zřizovatel, rodič, vychovatel, veřejnost apod.